

ဝင်ငွေခွန်ဆိုင်ရာသိကောင်းစရာအချက်အလက်များ

နိဒါန်း

၁။ ဤအခွန်သည် ယင်းအမည်ကဖော်ညွှန်းသည့်အတိုင်း ဝင်ငွေအပေါ်တွင် ကောက်ခံသည့်အခွန်ဖြစ်ပါသည်။ “ ဝင်ငွေ ” ဟူသောဝေါဟာရတွင် အမြတ်ငွေနှင့် အကျိုးအမြတ်များပါဝင်သည့်အပြင် အမြတ်ငွေနှင့် အကျိုးအမြတ်အတိုင်းအတာထက် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော အဓိပ္ပါယ်ရှိပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ရပ်၏ အမြတ်ငွေဆိုသည်မှာ ထိုလုပ်ငန်း၏ ရငွေများပေါ်ထွက်စေရေးအတွက် ကုန်ကျသော စရိတ်စကထက်သာလွန်သော ရငွေများဖြစ်ပါသည်။ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေအရ ရငွေတစ်ခု၌ အမြတ်ငွေ သို့မဟုတ် အကျိုးအမြတ်ဟု သတ်မှတ်ရန် အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာမရှိစေကာမူ ရငွေတစ်ရပ်ကို ဝင်ငွေဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ အခွန်စည်းကြပ်ကောက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။ “ ဝင်ငွေ ” ဟူသော ဝေါဟာရဆွဲဆန့်နိုင်သော ကျယ်ဝန်းသော အဓိပ္ပါယ်ရှိသည့် အသုံးအနှုန်းဖြစ်ပြီး တရားရုံးများက ဝင်ငွေကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရာ၌ ၎င်းတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်သည် ကုံလုံပြည့်စုံခြင်းမရှိပါဟု အမြဲရှင်းလင်းဖော်ပြလေ့ရှိပါသည်။ ယေဘုယျသဘောတရားမှာ အတိအကျကင်းလွတ်ခွင့်ပေးထားသည့်ကိစ္စမှအပ ဝင်ငွေဟုဖော်ပြနိုင်သော မည်သည့်ကိစ္စကိုမဆို အခွန်စည်းကြပ်ကောက်ခံနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၁ တွင် ဤဥပဒေကို “ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေ ” ဟုခေါ်တွင်စေရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤဥပဒေသည် ၁၉၇၄-၁၉၇၅ စည်းကြပ်နှစ်အတွက်မှစ၍ အာဏာတည်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြဌာန်းပါသည်။

အခွန်ထမ်းအမျိုးအစားများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ (Taxable Person / Association)

၃။ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေနှင့်အကျိုးဝင်သူ အခွန်ထမ်းအမျိုးအစားများ၊ အဖွဲ့အစည်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် -

- (က) နိုင်ငံတော်၏စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊
- (ခ) သမဝါယမအသင်း၊ ယင်းအသင်းစုနှင့် စုပေါင်းလယ်ယာအဖွဲ့များ၊
- (ဂ) နိုင်ငံတော်က ကမကထပြုသော လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်၌ အထူးခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦး၊
- (ဃ) လစာဝင်ငွေ၊
- (င) ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသား၊
- (စ) ပြည်ပနေနိုင်ငံသား၏ ပြည်ပတွင်ရရှိသောဝင်ငွေ၊
- (ဆ) ကုမ္ပဏီ၊
- (ဇ) ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံခြားသား၊
- (ဈ) ပုဒ်မခွဲငယ် (က)၊ (ခ)၊ (ဂ)၊ (င)၊ (ဆ) သို့မဟုတ် (ဇ) တို့နှင့် အစုစပ် သို့မဟုတ် ဖက်စပ် လုပ်ကိုင်သည့် လုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။

အခွန်နယ်ပယ် (Tax Base)

၄။ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်တဝန်းလုံးတွင် အာဏာတည်ရမည်။ ထို့ပြင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပြင်ပနေ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံသားများပေါ်တွင်လည်း အာဏာတည်ရမည်ဟု ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ တွင် ပြဌာန်းထားပါသည်။

အခွန်စည်းကြပ်ထိုက်သောဝင်ငွေ (Taxable Income)

၅။ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၏ (၅-၆-၂၀၀၆) ရက်စွဲပါအမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၁၁၉/၂၀၀၆ ဖြင့် ဝင်ငွေခွန်စည်းကြပ်ခြင်းမပြုရသော ဝင်ငွေပမာဏကို အောက်ပါအတိုင်း သတ်မှတ်ထားပါသည်။ -

- (က) လစာဝင်ငွေရရှိသူများအနေဖြင့် တစ်နှစ်လစာဝင်ငွေ ကျပ် ၃၀၀၀၀/- ထက်မပိုလျှင် ဝင်ငွေခွန် စည်းကြပ်ခြင်းမပြုရန်မလိုပါ။
- (ခ) သမဝါယမအသင်း၊ ယင်းအသင်းစုများအနေဖြင့် တစ်နှစ်ဝင်ငွေ ကျပ် ၃၀၀၀၀/- ထက်မပိုလျှင် ဝင်ငွေခွန်စည်းကြပ်ခြင်းမပြုရန်မလိုပါ။
- (ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာလုပ်ငန်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ပစ္စည်း၊ ဝင်ငွေရလမ်းမဖော်ပြနိုင်သည့် ဝင်ငွေနှင့် အခြားရလမ်းများအနေဖြင့် စုစုပေါင်းဝင်ငွေ ကျပ် ၃၀၀၀၀/- ထက်မပိုလျှင် ဝင်ငွေခွန်စည်းကြပ်ခြင်းမပြုရန်မလိုပါ။
- (ဃ) မြေ၊ အဆောက်အအုံ၊ ယာဉ်၊ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာမတည်ပစ္စည်းများဖြစ်သည့် အခြေပစ္စည်းတစ်ခု (သို့မဟုတ်) တစ်ခုထက်ပို၍ ရောင်းချ၊ လဲလှယ် (သို့မဟုတ်) လွှဲပြောင်းသောတန်ဖိုးသည် ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း ကျပ် ၁၀၀၀၀၀/- ထက်မပိုပါက ဝင်ငွေခွန်စည်းကြပ်ရန်မလိုပါ။ အဆိုပါတန်ဖိုးသည် ကျပ် ၁၀၀၀၀၀/- ထက်ကျော်လွန်ပြီး မြတ်စွန်းငွေရရှိပါက ဝင်ငွေခွန် စည်းကြပ်ပေးဆောင်ရပါမည်။

ဝင်ငွေခွန်နှုန်းထားများ

၆။ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ သက်သာခွင့်များမနှုတ်မီ နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ စုစုပေါင်းဝင်ငွေအပေါ် (၃၀) ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အခွန်စည်းကြပ်ရမည်။

၇။ မည်သူ့ကိုမဆို လစာခေါင်းစဉ်မှ ဝင်ငွေရရှိမှုအပေါ် သက်သာခွင့်များနှုတ်ပြီး ဇယားပါနှုန်းဖြင့် အခွန် စည်းကြပ်ရမည်။

၈။ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ သက်သာခွင့်များမနှုတ်မီ ပြည်ပနေနိုင်ငံသား၏ ပြည်ပမှရရှိသည့် နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် စုစုပေါင်းဝင်ငွေအပေါ် (၁၀) ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် စည်းကြပ်ရမည်။

၉။ နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦးသည် နိုင်ငံတော်၏ (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံတော်က ကမကထပြုသော စီမံကိန်းလုပ်ငန်း (သို့မဟုတ်) လုပ်ဆောင်မှုတစ်ရပ်ရပ်၌ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာန၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်လျှင် ယင်းကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ သက်သာခွင့်များမနှုတ်မီ ထိုသူရရှိသည့် ကျပ်ငွေဖြင့် စုစုပေါင်းဝင်ငွေအပေါ် (၂၀) ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် စည်းကြပ်ရမည်။

၁၀။ နိုင်ငံခြား၌ဖွဲ့စည်းထားသော ပုဂ္ဂိုလ်စုသည် နိုင်ငံတော်၏ (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံတော်က ကမကထပြုသော စီမံကိန်းလုပ်ငန်း (သို့မဟုတ်) ဆောင်ရွက်မှုတစ်ရပ်ရပ်၌ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာန၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်လျှင် ယင်းကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ သက်သာခွင့်များ မနှုတ်မီ ထိုပုဂ္ဂိုလ်စုရရှိသည့် ကျပ်ငွေဖြင့် စုစုပေါင်းဝင်ငွေအပေါ် (၃၀) ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် စည်းကြပ်ရမည်။

၁၁။ မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများအက်ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် အထူးကုမ္ပဏီအက်ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၌ မှတ်ပုံတင်၍ တည်ထောင်သည့်ကုမ္ပဏီဖြစ်လျှင် ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ သက်သာခွင့်များ မနှုတ်မီ ထိုကုမ္ပဏီကရရှိသည့် ကျပ်ငွေဖြင့် စုစုပေါင်းဝင်ငွေအပေါ် (၃၀) ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် စည်းကြပ်ရမည်။

၁၂။ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ သက်သာခွင့်များမနှုတ်မီ ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသား၏ စုစုပေါင်းဝင်ငွေ အပေါ် (၃၅) ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် စည်းကြပ်ရမည်။ (ဝင်ငွေကို နိုင်ငံခြားငွေဖြင့်ရရှိခြင်းဖြစ်ပါက ဝင်ငွေခွန်ကို ယင်းနိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ပေးဆောင်ရမည်။ သို့ရာတွင် ပုဒ်မ ၃၅ ပါ ဇယားတွင်ဖော်ပြထားသည့်နှုန်းများအနက် သက်ဆိုင်သည့်နှုန်းများဖြင့် တွက်ချက်၍ရရှိသော ဝင်ငွေခွန်သည် ယင်း (၃၅) ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် တွက်ချက်ရသည်က များလျှင် များရာဝင်ငွေကို ပေးဆောင်ရမည်။)

၁၃။ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၁၁၆/၂၀၀၆ အရ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပညာလုပ်ငန်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ပစ္စည်း၊ ဝင်ငွေရလမ်းမဖော်ပြနိုင်သည့်ဝင်ငွေနှင့် အခြားရလမ်းမှ ဝင်ငွေများအပေါ် ဇယားပါနှုန်းထားဖြင့် အခွန်စည်းကြပ်ရမည်။

၁၄။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်သည့် ကုမ္ပဏီများက ကုမ္ပဏီရှိ အစုရှယ်ယာများ၊ မတည်အပိုင်ပစ္စည်းများ၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်များ၊ အကျိုးခံစားခွင့်များ စသည့် အခြေပစ္စည်းများကို ရောင်းချခြင်းမှ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်သည့် အခြေပစ္စည်းမှ မြတ်စွန်းငွေမှအပ ပုဂ္ဂလိက၊ သမဝါယမအသင်းနှင့် နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေအပေါ်တွင် သက်သာခွင့်များမနှုတ်မီ အခြေပစ္စည်းမှ မြတ်စွန်းသည့် ကျပ်ငွေ (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံခြားငွေအပေါ် (၁၀) ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် စည်းကြပ်ရမည်။ သို့ရာတွင် ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသားဖြစ်ပါက (၄၀) ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် စည်းကြပ်ရမည်။

၁၅။ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၁၁၇/၂၀၀၆ အရ သမဝါယမအသင်း ဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ဖွဲ့စည်းထားသည့် အခြေခံသမဝါယမအသင်း၊ သမဝါယမအသင်းစု၊ သမဝါယမ အသင်းစုချုပ် (သို့မဟုတ်) ဗဟိုသမဝါယမအသင်းများ၏ ဝင်ငွေအပေါ် သတ်မှတ်ထားသော သက်သာခွင့်များ ခုနှိမ်ပြီးနောက် ကျန်ဝင်ငွေအပေါ် ဇယားပါနှုန်းထားဖြင့် စည်းကြပ်ရမည်။

၁၆။ ပုဂ္ဂလိကလက်ခံစား CMP စနစ်နှင့် ဆောင်ရွက်သည့်လုပ်ငန်းမှအပ ပုဂ္ဂလိကနှင့် သမဝါယမ အသင်းများက မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်ခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သောလုပ်ငန်းဖြစ်လျှင် သက်သာခွင့်များ မနှုတ်မီ ယင်းလုပ်ငန်း၏ စုစုပေါင်းဝင်ငွေအပေါ် (၃၀) ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် စည်းကြပ်ရမည်။

၁၇။ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၁၂၃/၂၀၀၆ အရ ပုဂ္ဂလိကလက်ခံစား လုပ်ငန်း CMP စနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သောလုပ်ငန်းမှအပ မြန်မာနိုင်ငံသားများက ကုန်စည်ထုတ်လုပ် ရောင်းချခြင်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုတစ်ရပ်ရပ် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့မှ နိုင်ငံခြားငွေရရှိခြင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရရှိသော နိုင်ငံခြားငွေစုစုပေါင်း၏ (၂) ရာခိုင်နှုန်းကို ဝင်ငွေခွန်အဖြစ် ယင်းနိုင်ငံခြားငွေဖြင့် အခွန်ပေးဆောင်ရမည်။

၁၈။ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေတွင် မည်သို့ပင်ပြဌာန်းပါရှိစေကာမူ ပုဂ္ဂလိကလက်ခံစားလုပ်ငန်း CMP စနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သောလုပ်ငန်းမှ နိုင်ငံခြားငွေရရှိလျှင် ယင်းရငွေအပေါ် (၁၀) ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဝင်ငွေခွန်ကို ယင်း နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ပေးဆောင်ရမည်။

၁၉။ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၁၂၄/၂၀၀၆၊ အပိုဒ် (၂) တွင် ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံခြားသားမှ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် အဆောက်အအုံ၊ အခန်း၊ ယာဉ်၊ စက်ယန္တရားများနှင့် အခြားပစ္စည်းများ အငှားချထားခြင်းအတွက် ရရှိသည့်ဝင်ငွေ၊ လစာခေါင်းစဉ်မှရရှိသည့်ဝင်ငွေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်စုမှအပ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးမှုအတွက်လည်းကောင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာလုပ်ငန်း ခေါင်းစဉ်မှ လည်းကောင်း၊ အကြံပေးခြင်းနှင့် အကျိုးဆောင်ခြင်း စသည့် ဆောင်ရွက်ပေးမှုအတွက်လည်းကောင်း ရရှိသည့်ဝင်ငွေအပေါ်တွင် ယင်းနိုင်ငံခြားငွေဖြင့် (၁၅) ရာခိုင်နှုန်း ပေးဆောင်ရမည်။ ပြည်တွင်းနေ နိုင်ငံသားများနှင့် ပြည်ပနေနိုင်ငံသားများသည် အထက်စာပိုဒ် (၂) တွင် ပါရှိသော ဝင်ငွေအမျိုးအစား တစ်ရပ်ရပ်ကို နိုင်ငံခြားငွေဖြင့်ရရှိလျှင် ထိုသို့ရရှိသည့် နိုင်ငံခြားငွေစုစုပေါင်းအပေါ်တွင် (၁၀) ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဝင်ငွေခွန်ကို ယင်းနိုင်ငံခြားငွေဖြင့်ပေးဆောင်ရမည်။ အထက်ပါပြဌာန်းချက်များသည် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေအရ ထုတ်ပေးသည့်ခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သောလုပ်ငန်းများမှ ရရှိသောငွေများနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိစေရပါ။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေအရ ထုတ်ပေးသည့် ခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် လုပ်ကိုင်သော လုပ်ငန်းများမှ ရရှိသောငွေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာနိုင်ငံသားများက နိုင်ငံခြားငွေရရှိမှုအပေါ် ဝင်ငွေခွန် ပေးရသည့်နှုန်းအတိုင်း နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရမည်။ ပုဂ္ဂလိကလက်ခံစားလုပ်ငန်း (CMP) စနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သောလုပ်ငန်းမှအပ ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံခြားသားသည် နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ကုန်စည်ထုတ်လုပ် ရောင်းချခြင်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုတစ်ရပ်ရပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့မှ နိုင်ငံခြားငွေရရှိလျှင် ယင်းရငွေအပေါ် ဝင်ငွေခွန်စည်းမျဉ်း ၅-ခ ပါ ပြဌာန်းချက်များနှင့်အညီ တွက်ချက်၍ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၂၀။ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၁၂၅/၂၀၀၆၊ အပိုဒ် (၂) တွင် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍနှင့် သမဝါယမကဏ္ဍတို့၌ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံနှင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့အကြား နယ်စပ်ကုန်သွယ်မှုတွင် ကျပ်ငွေဖြင့် ပို့ကုန်ရောင်းရငွေ ရရှိပါက ယင်းရောင်းရငွေစုစုပေါင်း၏ (၂) ရာခိုင်နှုန်းကို ကျပ်ငွေဖြင့် ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရပါမည်။ သို့ရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံသားများရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေအရ ထုတ်ပေးသည့် ခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းများမှရရှိသည့် ငွေများနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရပါ။ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၁၂၅/၂၀၀၆၊ အပိုဒ် (၃) တွင် မြန်မာနိုင်ငံသားများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေအရ ထုတ်ပေးသည့် ခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သောလုပ်ငန်းသည် ကျပ်ငွေဖြင့် ဝင်ငွေ ရရှိပါက ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေတွင် ပါရှိသော ပြဌာန်းချက်များအရလည်းကောင်း၊ ကျပ်ငွေနှင့် နိုင်ငံခြားငွေနှစ်ရပ်ဖြင့် ဝင်ငွေရရှိပါက ဝင်ငွေခွန်စည်းမျဉ်း ၅-ခ တွင်ပါရှိသော ပြဌာန်းချက်များအရလည်းကောင်း တွက်ချက်၍ ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၂၁။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်သည့် ကုမ္ပဏီများသည် ကုမ္ပဏီရှိ အစုရှယ်ယာများ၊ မတည်အပိုင်ပစ္စည်းများ၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်များ၊ အကျိုးခံစားခွင့်များ စသည့် အခြေပစ္စည်းများကို မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့်မဆို နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) လွှဲပြောင်းခြင်းကြောင့် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေပေါ်ပေါက်လျှင် အောက်တွင် မြတ်စွန်းငွေနှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြထားသော အခွန်နှုန်းများအတိုင်း နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရမည် -

<u>အမြတ်ငွေ</u>	<u>ပေးဆောင်ရမည့်ဝင်ငွေခွန်နှုန်း</u>
(က) နိုင်ငံခြားငွေ (၁၀၀) သန်းအထိ	၄၀ %
(ခ) နိုင်ငံခြားငွေ (၁၀၀) သန်းနှင့် (၁၅၀) သန်းအကြား	၄၅ %
(ဂ) နိုင်ငံခြားငွေ (၁၅၀) သန်းအထက်	၅၀ %

နိုင်ငံခြားငွေဖြင့်ဝင်ငွေခွန်စည်းကြပ်ခြင်း (Income Tax Upon FE Income)

၂၂။ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ဝင်ငွေရရှိသူများအား ဝင်ငွေခွန်စည်းကြပ်ခြင်းကိစ္စကို လေ့လာရာ၌ ဝင်ငွေခွန်စည်းမျဉ်း ၅-ခ ကိုသာမက -

- (က) ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၏ ၁၆-၁၁-၁၉၉၄ ရက်စွဲပါအမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၁၄၆/၉၄၊
- (ခ) ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၏ ၉-၁၂-၁၉၉၇ ရက်စွဲပါအမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၂၄၅/၉၇၊
- (ဂ) ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၏ ၉-၁၂-၁၉၉၇ ရက်စွဲပါအမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၂၄၆/၉၇ လေ့လာရန်လိုအပ်ပါသည်။
- (ဃ) ဝင်ငွေခွန်စည်းမျဉ်း ၅-ခ မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် -
အစိုးရသည် နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ဝင်ငွေရရှိသူတစ်ဦးဦး (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ဝင်ငွေရရှိသူတစ်မျိုးမျိုးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အခွန်ကို နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ပေးဆောင်ရန် သတ်မှတ်နိုင်သည်။ ယင်းသို့ သတ်မှတ်သည့်အခါ စည်းကြပ်ကောက်ခံမှုကို အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်ရမည် -
 - (၁) နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ဝင်ငွေရရှိသူသည် နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း မိမိရရှိမည့် စုစုပေါင်းဝင်ငွေကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်၍ အခွန်စည်းကြပ်ထိုက်သော စုစုပေါင်းဝင်ငွေရှိလျှင် ယင်းအပေါ် ကျသင့်သည့်အခွန်ကို မိမိရရှိသည့် နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ ပါ ပြဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ပေးဆောင်ရမည်။ ဤစည်းမျဉ်းခွဲနှင့် စည်းမျဉ်းခွဲ (စ) မှအပ ဤစည်းမျဉ်းပါ ကိစ္စများအတွက် စုစုပေါင်းဝင်ငွေကို တွက်ချက်ဖော်ပြရာတွင်လည်းကောင်း၊ ကျသင့်သည့် အခွန်ကို တွက်ချက်ဖော်ပြရာတွင်လည်းကောင်း အခွန်ထမ်းရရှိသည့် နိုင်ငံခြားငွေကို ထိုနိုင်ငံခြားငွေရရှိသည့်နေ့၏ တရားဝင်ငွေလဲလှယ်နှုန်းအရ ကျပ်ငွေဖြင့် တန်ဖိုးဖြတ်၍ တွက်ချက်ဖော်ပြရမည်။

- (၂) ဤစည်းမျဉ်းနှင့်အကျိုးဝင်သူ မည်သူမဆို ဝင်ငွေနှစ်အတွင်း အခွန်စည်းကြပ်ထိုက်သည့် စုစုပေါင်းဝင်ငွေရရှိလျှင် ထိုဝင်ငွေနှစ်အတွက် မိမိ၏ ဝင်ငွေကြေညာလွှာကို ဝင်ငွေနှစ် ကုန်ဆုံးပြီး သုံးလအတွင်း မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ ပေးပို့ရမည်။
- (၃) ဤစည်းမျဉ်းနှင့်အကျိုးဝင်သူမည်သူ့အားမဆို ယင်း၏ဝင်ငွေကြေညာလွှာကို ပေးပို့ရန် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက အကြောင်းကြားနိုင်သည်။ ယင်းအကြောင်းကြားစာကို ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ ပေးပို့သည့် အကြောင်းကြားစာဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ မှတ်ယူရမည်။
- (၄) မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် ဤစည်းမျဉ်းနှင့်အကျိုးဝင်သူအပေါ် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ ပါ ပြဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (၅) ဤစည်းမျဉ်းအရ စည်းကြပ်သည့်အခွန်ကို တရားဝင်ငွေလဲလှယ်နှုန်းအရ တွက်ချက်၍ အခွန်ထမ်းရရှိသည့် နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် တောင်းခံရမည်။ ယင်းသို့တွက်ချက်ရာတွင် ဝင်ငွေကို သက်ဆိုင်ရာဝင်ငွေနှစ်အတွင်း တစ်ကြိမ်တည်းဖြင့် ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါက ယင်းငွေရရှိသည့်နေ့၏ တရားဝင်ငွေလဲလှယ်နှုန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထိုသို့ ရရှိသည့် နေ့အသီးသီး၏ တရားဝင်ငွေလဲလှယ်နှုန်းများကို ပျမ်းမျှခြင်းပြုလုပ်၍ ယင်းပျမ်းမျှနှုန်းဖြင့် လည်းကောင်း တွက်ချက်တောင်းခံရမည်။ အခွန်ထမ်း၏ စုစုပေါင်းဝင်ငွေတွင် နိုင်ငံခြားငွေအပြင် ကျပ်ငွေဖြင့်လည်း ပါဝင်ပါက စုစုပေါင်းဝင်ငွေအပေါ် ကျသင့်အခွန်အနက် နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ပေးဆောင်ရန်အခွန်ကို စုစုပေါင်းဝင်ငွေတွင် နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ဝင်ငွေပါဝင်မှု အချိုးအတိုင်း သတ်မှတ်၍လည်းကောင်း၊ ကျန်အခွန်ကို ကျပ်ငွေဖြင့် သတ်မှတ်၍ လည်းကောင်း တောင်းခံရမည်။
- (၆) ဤစည်းမျဉ်းနှင့်အကျိုးဝင်သူအား ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇ အရ အခွန်ပြန်အမ်းရန်ရှိပြီး ယင်းသို့ ပြန်အမ်းငွေကို နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ပြန်အမ်းရန်ဖြစ်ပါက ထိုပြန်အမ်းငွေကို ပြန်အမ်းငွေရရန် အကြောင်းကြားစာရရှိသည့်နှစ်အတွင်း ထိုသူ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ပေးဆောင်ရန်ရှိသော အခွန်မှ ခုနှိမ်ပေးရမည်။ ထိုသို့ ခုနှိမ်ပြီးနောက် ပြန်အမ်းရန်ငွေကျန်ရှိနေသေးလျှင် ဖြစ်စေ၊ အဆိုပါနှစ်အတွင်း နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် အခွန်ပေးဆောင်ရန်မရှိခြင်းကြောင့် ပြန်အမ်းငွေကို ခုနှိမ်နိုင်ခြင်းမရှိလျှင်ဖြစ်စေ ထိုပြန်အမ်းရန်ကျန်ငွေ (သို့မဟုတ်) ပြန်အမ်းရန်ငွေကို ကျပ်ငွေဖြင့် ပြန်အမ်းရမည်။
- (၇) ဤစည်းမျဉ်းပါ ပြဌာန်းချက်များသည် ပြည်ပနေနိုင်ငံသား၏ ပြည်ပတွင်ရရှိသော ဝင်ငွေနှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။
- (၈) နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ဝင်ငွေရရှိသူများအား အခွန်စည်းကြပ်တောင်းခံခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျန်ကိစ္စရပ်များကို ဥပဒေပါပြဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။ အခြားလိုအပ်ချက်များ ပေါ်ပေါက်လာလျှင် ယင်းတို့အတွက် အစိုးရက ညွှန်ကြားချက်များ ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

ဝင်ငွေခွန်ခေါင်းစဉ်များနှင့်တွက်ချက်ပုံနည်းလမ်းများ (Head of Income and Calculation)

၂၃။ ဝင်ငွေခွန်ခေါင်းစဉ်များမှာ -

- (က) လစာ၊
- (ခ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာလုပ်ငန်း၊
- (ဂ) စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊
- (ဃ) ပစ္စည်း၊
- (င) အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေ၊
- (စ) ဝင်ငွေရလမ်းမဖော်ပြနိုင်သည့်ဝင်ငွေ၊
- (ဆ) အခြားရလမ်းများမှဝင်ငွေ၊

၂၄။ တွက်ချက်ပုံနည်းလမ်းများမှာ —

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာလုပ်ငန်းမှဝင်ငွေ	-	x x x x	
စီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှဝင်ငွေ	-	x x x x	
ပစ္စည်းမှဝင်ငွေ	-	x x x x	
ဝင်ငွေရလမ်းမဖော်ပြနိုင်သည့်ဝင်ငွေ	-	x x x x	
အခြားရလမ်းများမှဝင်ငွေ	-	x x x x	
စုစုပေါင်းဝင်ငွေ	-		x x x x

ပုဒ်မ ၆ အရသက်သာခွင့်များ —

နှုတ် (-)

အခြေခံခွင့်ပြုငွေ	-	x x x x	
အိမ်ထောင်ဖက်အတွက်ခွင့်ပြုငွေ	-	x x x x	
သားသမီးများအတွက်ခွင့်ပြုငွေ	-	x x x x	
အသက်အာမခံပရီမီယံပေးငွေ	-	x x x x	
လှူဒါန်းထည့်ဝင်ငွေ	-	x x x x	
အခွန်စည်းကြပ်ရန်အသားတင်ဝင်ငွေ	-		x x x x

ကျသင့်အခွန် - x x x x

နှုတ် (-) ဝင်ငွေနှစ်အတွင်း

ပေးဆောင်ထားခဲ့သည့် ကြိုတင်ခွန် - x x x x

ထပ်မံတောင်းခံသည့်အခွန် - x x x x

ပေါင်း (+) ပုဒ်မ ၄၆ အရ ဒဏ်ငွေများ - x x x x

ပုဒ်မ ၁၆ အရ ဒဏ်ငွေ - x x x x

ထပ်မံတောင်းခံသည့်အခွန်နှင့်ဒဏ်ငွေပေါင်း - x x x x

ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်နှင့်သက်သာခွင့်များ (Deduction and Allowance)

- ၂၅။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၊ ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် -
- (က) ဘာသာရေး (သို့မဟုတ်) ကုသိုလ်ရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုကရရှိ၍၊ ဘာသာရေး (သို့မဟုတ်) ကုသိုလ်ရေးကိစ္စများအတွက် သက်သက်အသုံးပြုသောဝင်ငွေ၊
 - (ခ) ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်း၏ဝင်ငွေ၊
 - (ဂ) ငွေစုဆောင်းမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေများဖြင့် ပြဌာန်းသည့်ရငွေတစ်ရပ်ရပ်၊
 - (ဃ) ပင်စင်မှပြောင်းလဲ၍ရသောငွေ၊
 - (င) သေဆုံး၍၊ သို့မဟုတ် ဒဏ်ရာရ၍ ရရှိသည့် လျော်ကြေး၊
 - (စ) အသက်အာမခံပေါ်လစီအတွက် ထုတ်ပေး၍ ရရှိငွေ၊
 - (ဆ) အဖန်တလဲလဲမဟုတ်ဘဲ တစ်ခါတစ်ရံ ရရှိသည့်ငွေ၊ သို့သော် အောက်ပါတို့မပါဝင်စေရ -
 - (၁) ပုဒ်မ ၁၃ အရ အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေ၊
 - (၂) လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်မှ ရရှိသည့်ဝင်ငွေ၊
 - (ဇ) ပုဂ္ဂိုလ်စုတစ်ခုခုမှ အမြတ်ဝေစု၊
- ၂၆။ ပုဒ်မ ၅၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) တွင် -
- အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် (သို့မဟုတ်) သက်သာခွင့်ပြုရာ၌ -
- (က) ဝင်ငွေရရှိသူအမျိုးအစားတစ်မျိုးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်စေ၊
 - (ခ) ဝင်ငွေအမျိုးအစားတစ်ရပ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်စေ၊
 - (ဂ) ဝင်ငွေတစ်ရပ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်စေ၊
- အစိုးရသည် အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ ကင်းလွတ်ခွင့် (သို့မဟုတ်) သက်သာခွင့်ပြုနိုင်ပါသည်။
- ၂၇။ ပုဒ်မ ၅၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) တွင် -
- အစိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အစိုးရကဏ္ဍ၊ သမဝါယမကဏ္ဍ (သို့မဟုတ်) ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ အသစ်ထူထောင်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုခု (သို့မဟုတ်) စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအမျိုးအစား တစ်ရပ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ငန်းစတင်သောနှစ်အပါအဝင် တစ်ဆက်တည်းသုံးနှစ်ကာလအထိ အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။
- ၂၈။ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပါ ဤပြဌာန်းချက်သည် ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၊ ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် (သို့မဟုတ်) သက်သာခွင့်၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ ပါ ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်တို့နှင့် အလားတူဖြစ်ပါသည်။
- ၂၉။ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ သက်သာခွင့်များကို (၆-၄-၂၀၀၆) နေ့တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သည့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ် ၁၁/၂၀၀၆ မှ သဘောတူခွင့်ပြုချက် အရ ထုတ်ပြန်ထားသည့် (၅-၆-၂၀၀၆) ရက်စွဲပါအမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၁၂၂/၂၀၀၆ အရ အောက်ပါ အတိုင်းဖော်ပြထားပါသည် -

သက်သာခွင့်ပြုခြင်း

ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အခြေခံသက်သာခွင့်ပြုငွေသည် ဝင်ငွေအမျိုးအစားတစ်ခုစီ၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်ညီမျှသောငွေဖြစ်ရမည်။ သို့ရာတွင် တစ်နှစ်အတွက် အခြေခံသက်သာခွင့်ပြုငွေစုစုပေါင်းသည် ငွေကျပ် ၁၂၀၀၀ ထက်မပိုစေရ။

ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) (၂) (ခခ) အရ ပုဂ္ဂိုလ်စုမဟုတ်သော အခွန်ထမ်းတစ်ဦး၏ အိမ်ထောင်ဖက်နှင့် သားသမီးများအတွက် အောက်ပါအတိုင်းသက်သာခွင့်ပြုရမည် -

- (က) အိမ်ထောင်ဖက်တစ်ဦးအတွက်သာလျှင် ငွေကျပ် ၅၀၀၀၊
- (ခ) အသက် ၅ နှစ်မကျော်သည့် သားသမီးတစ်ဦးလျှင် ငွေကျပ် ၁၀၀၀ စီ၊
- (ဂ) အသက် ၅ နှစ်ကျော်ပြီး ၁၀ နှစ်မကျော်သည့် သားသမီးအတွက် တစ်ဦးလျှင် ငွေကျပ် ၁၂၀၀ စီ၊
- (ဃ) အသက် ၁၀ နှစ်ကျော်ပြီး ၁၅ နှစ်မကျော်သည့် သားသမီးအတွက် တစ်ဦးလျှင် ငွေကျပ် ၁၆၀၀ စီ၊
- (င) အသက် ၁၅ နှစ်ကျော်သည့် သားသမီးအတွက် တစ်ဦးလျှင် ငွေကျပ် ၂၀၀၀ စီ။

ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (ဂဂ) နှင့် (ဃဃ) တို့အရ သက်သာခွင့်ပြုငွေသည် သက်ဆိုင်ရာဝင်ငွေနှစ်အတွင်း အခွန်ထမ်းက အမှန်ပေးသွင်းသည့် ငွေအားလုံး ဖြစ်ရမည်။

ပင်ရင်းမှနှုတ်ယူပေးသွင်းသည့်အခွန်နှင့်နှုန်းထားများ (Withholding Tax and Rate)

၃၀။ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မခွဲ (ဃ) အရ “လစာ” ခေါင်းစဉ်အောက်မှ ငွေထုတ်ပေးရန်ရှိသော မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ် (ဆိုလိုသည်မှာ လုပ်ငန်းတစ်ခု၏အလုပ်ရှင်) မဆို ငွေထုတ်ပေးသည့်အချိန်၌ ထိုထုတ်ပေးငွေအပေါ် ကျသင့်သည့်အခွန်ကို ဖြတ်တောက်ပြီး (၇) ရက် (အစိုးရအဖွဲ့အစည်းဖြစ်လျှင် ဖြတ်တောက်မှုပြုလုပ်သည့်နေ့) အတွင်း မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးရုံး၏ ဘဏ်စာရင်းသို့ ပေးသွင်းရပါမည်။ ထိုသို့ဖြတ်တောက်ခြင်းနှင့် စပ်ဆိုင်သော အစီရင်ခံချက်စာရင်းကို ထိုရုံးသို့တင်သွင်းရပါမည်။ အလုပ်ရှင်များအနေဖြင့် လစာနှစ်ချုပ် အစီရင်ခံချက်စာရင်းကိုလည်း ဝင်ငွေနှစ်ကုန်ဆုံးပြီးသုံးလအတွင်း တင်သွင်းရပါမည်။ ဤအစီရင်ခံချက် စာရင်းများသည် သတ်မှတ်ပုံစံများဖြစ်ရပါမည်။ “လစာငွေများ” ဟူသောစကားရပ်တွင် လစာ၊ လုပ်ခ၊ နှစ်စဉ်ကြေး၊ ပင်စင်၊ ဂရုဏာကြေးနှင့် မည်သည့်အခ ကြေးငွေမဆိုပါဝင်ပြီး ကော်မရှင် (သို့မဟုတ်) လစာ အစားရရှိသော အကျိုးခံစားခွင့် (သို့မဟုတ်) လစာ (သို့မဟုတ်) လုပ်ခအပြင် ထပ်ဆောင်းရငွေများလည်း ပါဝင်ပါသည်။

၃၁။ အောက်ဖော်ပြပါပေးငွေများအတွက် ငွေထုတ်ပေးသူသည် ငွေထုတ်ပေးချိန်တွင် အောက်ရှိဖော်ပြပါ နှုန်းထားများအတိုင်း ဝင်ငွေခွန်ကို နှုတ်ယူပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့နှုတ်ယူထားသည့် အခွန်ကို ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနသို့ နောက်တစ်လ (၇) ရက်နေ့ (သို့မဟုတ်) ယင်းရက်မတိုင်မီ ပေးသွင်းရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အမှတ်စဉ်	ဝင်ငွေအမျိုးအစား	ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံခြားသားများသို့ ပေးသည့်ငွေမှ အခွန်အတွက် နှုတ်ယူရန်ရာခိုင်နှုန်း	ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသားသို့ ပေးသည့်ငွေမှ အခွန်အတွက် နှုတ်ယူရန်ရာခိုင်နှုန်း
၁။	အတိုးပေးငွေများ (Interests)		၁၅ %
၂။	လိုင်စင်၊ ကုန်အမှတ်တံဆိပ်၊ မူပိုင် အခွင့် အရေး စသည်ကို အသုံးချ ခွင့်ပြုသည့်အတွက်ပေးငွေများ (Royalties for the use of Licences, Trade Marks, PatentRights etc...)	၁၅ %	၂၀ %
၃။	နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းများ၊ စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့များနှင့် သမဝါယမအသင်းများအတွက် လုပ်ဆောင်ပေးသော ကန်ထရိုက်လုပ်ငန်းအတွက် ပေးငွေများ	၃ %	၃.၅ %

၃၂။ (၈-၇-၁၉၉၃) ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၈၂/၉၃ အရ လစာခေါင်းစဉ်မှအပ အောက်ပါ ဝင်ငွေအမျိုးအစားပေါ်တွင် ငွေထုတ်ပေးရန် တာဝန်ရှိသူသည် ထိုငွေထုတ်ပေးချိန်၌ ထုတ်ပေးသည့် ငွေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျသင့်သောဝင်ငွေခွန်ကို ယှဉ်တွဲဖော်ပြပါ ရာခိုင်နှုန်းများအတိုင်း နှုတ်ယူပေးသွင်းရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဝင်ငွေအမျိုးအစား	ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံခြားသားများသို့ ပေးသည့် ငွေမှ အခွန်နှုတ်ယူရန် ရာခိုင်နှုန်း	ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသားသို့ ပေးသည့်ငွေမှအခွန်အတွက် နှုတ်ယူရန် ရာခိုင်နှုန်း
လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပေးခြင်းအတွက် နိုင်ငံခြားကန်ထရိုက်တာများသို့ ပေးငွေများ	၂.၅ %	၃ %

ဝင်ငွေကြေညာလွှာ (Income Tax Return)

၃၃။ ပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် မည်သူမဆို ဝင်ငွေနှစ်အတွင်း ဝင်ငွေစည်းကြပ်ထိုက်သည့် စုစုပေါင်း ဝင်ငွေရရှိလျှင် ထိုဝင်ငွေနှစ်အတွက် မိမိ၏ဝင်ငွေကြေညာလွှာကို စည်းမျဉ်းများဖြင့် ပြဌာန်းထားသည့်အတိုင်း ဝင်ငွေနှစ်ကုန်ဆုံးပြီး သုံးလအတွင်း ပေးပို့ရမည်။ (သို့ရာတွင် လစာခေါင်းစဉ်မှ ဝင်ငွေသာရရှိသူဖြစ်လျှင် ယင်းသို့ ပေးပို့ရန်မလို။) ပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) တွင် မည်သူ့အားမဆို ယင်း၏ဝင်ငွေကြေညာလွှာကို စည်းမျဉ်းများဖြင့် ပြဌာန်းထားသည့်အတိုင်းပေးပို့ရန် အကြောင်းကြားနိုင်သည်။ ပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) တွင် မည်သူမဆို ဝင်ငွေကြေညာလွှာပေးပို့ပြီးသည့်နောက် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းမပြုမီ ကြေညာလွှာ၌ မှားယွင်းချက် ရှိ၍ ပြင်ဆင်လိုလျှင် ပြင်ဆင်ထားသည့် ဝင်ငွေကြေညာလွှာကို ထပ်မံပေးပို့နိုင်သည်။

ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ခြင်း (Tax Payment)

၃၄။ ပုဒ်မ ၁၅ တွင် မည်သူမဆို နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခွန်စည်းကြပ်ထိုက်သော စုစုပေါင်းဝင်ငွေ ရရှိလျှင် ထိုသို့ ဝင်ငွေရရှိချိန်၌ ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိစေရမည်။ ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် ပုဒ်မ ၁၅ ပါအတိုင်း ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်သည် ထိုနှစ်အတွင်း မိမိရရှိမည့် စုစုပေါင်းဝင်ငွေကို ခန့်မှန်း တွက်ချက်၍ ယင်းအပေါ် ကျသင့်သည့် အခွန်ဖြစ်ရမည်။ ထိုအခွန်ကို လစဉ် (သို့မဟုတ်) သုံးလ တစ်ကြိမ် အရစ်ဖြင့် ပေးဆောင်ရမည်။ ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) တွင် အဆိုပါစုစုပေါင်းဝင်ငွေ၌ လစာခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရရှိသော ဝင်ငွေတစ်မျိုးတည်းပါဝင်လျှင် ထိုဝင်ငွေရရှိသည့် အချိန်တိုင်းတွင် ရရှိသည့်ငွေမှ ထိုဝင်ငွေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျသင့်မည့်အခွန်ကို ပေးဆောင်ရမည်။ ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) တွင် အဆိုပါ စုစုပေါင်း ဝင်ငွေ၌ လစာခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရရှိသော ဝင်ငွေအပြင်၊ တခြားခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရရှိသောဝင်ငွေလည်း ပါဝင်လျှင် လစာခေါင်းစဉ်တစ်မျိုးတည်းဖြင့်စပ်လျဉ်း၍ ရသင့်သောအခွန်ကို ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါအတိုင်း ပေးဆောင်၍ ကျန်အခွန်ကို ပုဒ်မခွဲ (က) ပါအတိုင်း ပေးဆောင်ရမည်။ ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) တွင် လစာခေါင်းစဉ်ဖြင့် အကျုံးဝင်သော ငွေတစ်ရပ်ရပ်ထုတ်ပေးရန် တာဝန်ရှိသူသည် ထိုငွေထုတ်ပေးချိန်၌ ထုတ်ပေးသည့်ငွေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျသင့်သောအခွန်ကို နုတ်ယူရမည်။ ထိုသို့ နုတ်ယူရာတွင် သက်ဆိုင်သူ၏ တစ်နှစ်အတွက် အဆိုပါခေါင်းစဉ်မှ ဝင်ငွေကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ပြီး ယင်းအပေါ် ကျသင့်သည့်အခွန်ကို အတတ်နိုင်ဆုံး အညီအမျှအရစ်များဖြင့် နုတ်ယူရမည်။ သို့ရာတွင် ဝင်ငွေရရှိသည့် နှစ်အတွင်းအခွန်ကို ပိုနုတ်မိလျှင် သော်လည်းကောင်း၊ လျော့နုတ်မိလျှင်သော်လည်းကောင်း ကျန်အရစ် (သို့မဟုတ်) အရစ်များကို လျော့၍ ဖြစ်စေ၊ တိုး၍ဖြစ်စေ နုတ်ယူနိုင်သည်။ ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (င) တွင် လစာခေါင်းစဉ်မှအပ ကျန်ခေါင်းစဉ်များမှ ဝင်ငွေအမျိုးအစားတစ်ရပ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ငွေထုတ်ပေးရန် တာဝန်ရှိသူက နုတ်ယူပေးသွင်းစေရန်အလို့ငှာ အစိုးရက အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်နိုင်သည်။ ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (စ) တွင် ပုဒ်မခွဲ (ဃ) နှင့် (င) အရ နုတ်ယူထားသော ငွေအားလုံးကို နုတ်ယူသူသည် သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်အတွင်း အစိုးရသို့ ပေးသွင်းရမည်ဖြစ်ပြီး ဤကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်းသော သတ်မှတ်ချက်အားလုံးကို လိုက်နာရမည်။ ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ဆ) တွင် မည်သူမဆို လုံလောက်သောအကြောင်းမရှိဘဲ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) နှင့် (င) အရ အခွန်ကို နုတ်ယူပေးသွင်းခြင်းမပြုလျှင် ထိုအခွန်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပေးဆောင်ရန်ပျက်ကွက်သူအဖြစ် မှတ်ယူခြင်းလည်း ခံရမည်။ ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ဇ) တွင် ဤပုဒ်မအရ ပေးသွင်းရမည့်အခွန်ကို မပေးသွင်းလျှင် (သို့မဟုတ်) ပေးသွင်းသည့်အခွန်သည် သက်ဆိုင်ရာစည်းကြပ်မှုတွင် ကျသင့်သည့်အခွန်ထက်လျော့လျှင် ယင်းလျော့ငွေ၏ (၁၀) ရာခိုင်နှုန်းထက် မပိုသောငွေကို ဒဏ်ငွေအဖြစ် ပေးဆောင်စေနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ပုဒ်မခွဲ (ဃ) နှင့် (င) အရ ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသည့် အခွန်အပေါ် ဤပုဒ်မအရ ဒဏ်ငွေမကျသင့်စေရ။

ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ကာလများ (Income Tax Holidays)

၃၅။ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ကင်းလွတ်ခွင့်ရသော ဝင်ငွေခွန်အမျိုးအစားများမှာ အောက်ပါတို့ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ဘာသာရေး (သို့မဟုတ်) ကုသိုလ်ရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုကရရှိ၍ ဘာသာရေး (သို့မဟုတ်) ကုသိုလ်ရေးကိစ္စများအတွက် သက်သက်အသုံးပြုသောဝင်ငွေ၊
- (ခ) ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ဝင်ငွေ၊
- (ဂ) ငွေစုဆောင်းမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ နည်းဥပဒေများဖြင့် ပြဌာန်းသည့် ရငွေတစ်ရပ်ရပ်၊
- (ဃ) ပင်စင်မှပြောင်းလဲ၍ရသောငွေ၊
- (င) သေဆုံး၍ (သို့မဟုတ်) ဒဏ်ရာရ၍ရရှိသည့်လျော်ကြေး၊
- (စ) အာမခံပေါ်လစီအတွက် ထုတ်ပေး၍ရရှိငွေ၊
- (ဆ) အဖန်တလဲလဲ (သို့မဟုတ်) တစ်ခါတစ်ရံရရှိသည့်ငွေ၊ သို့သော် အောက်ပါတို့မပါဝင်စေရ။
 - (၁) ပုဒ်မ ၁၃ အရ အခြေပစ္စည်းမှ မြတ်စွန်းငွေ၊
 - (၂) လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်မှရရှိသည့်ဝင်ငွေ၊
- (ဇ) ပုဂ္ဂိုလ်စုတစ်ခုခုမှ အမြတ်ဝေစု၊

၃၆။ ပုဒ်မ ၅၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ အစိုးရသည် ဝင်ငွေရရှိသူတစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် ဝင်ငွေရရှိသူတစ်မျိုးမျိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်စေ ဝင်ငွေတစ်ရပ်ရပ် သို့မဟုတ် ဝင်ငွေအမျိုးအစားတစ်ရပ်ရပ်နှင့်ဖြစ်စေ အောက်ပါတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်သည် -

- (က) ပုဒ်မ ၂၁၊ ပုဒ်မခွဲ (ည) တွင် လုပ်ငန်းတည်ဆောက်မှုပြီးစီး၍ ပထမသုံးနှစ်အတွက် ကုန်ထုတ်လုပ်ရန် တင်သွင်းသည့် ကုန်ကြမ်းများအပေါ်တွင် အကောက်ခွန်ဖြစ်စေ၊ တစ်ခြားပြည်တွင်းအခွန်အကောက် ဖြစ်စေ၊ နှစ်မျိုးစလုံးဖြစ်စေ ကင်းလွတ်ခွင့် (သို့မဟုတ်) သက်သာခွင့် တို့ဖြစ်ပါသည်။
- (ခ) မြန်မာနိုင်ငံသားများရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေပုဒ်မ (၁၂) တွင် နိုင်ငံသားများ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အားပေးရန် အလို့ငှာ ကော်မရှင်သည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူအား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစတင်သောနှစ် အပါအဝင် တစ်ဆက်တည်း (၃) နှစ်အတွက် ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးရမည်ဟု ပြဌာန်း ပါရှိပါသည်။
- (ဂ) ပုဒ်မ (၁၃) တွင် ကော်မရှင်သည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူအား ပုဒ်မ (၁၂) ပါ အခွင့်အရေးအပြင် အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ အခွန်ဆိုင်ရာကင်းလွတ်ခွင့် (သို့မဟုတ်) သက်သာခွင့် တစ်ရပ်ကို ဖြစ်စေ၊ တစ်ရပ်ထက်ပို၍ဖြစ်စေ ခံစားခွင့် ပြုနိုင်သည်။
- (ဃ) ပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ဈ) တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ကနဦးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကာလကုန်ဆုံး၍ ပထမသုံးနှစ်အတွက် ကုန်ထုတ်လုပ်ရန် ကော်မရှင်က တင်သွင်းခွင့်ပြုသည့်ကုန်ကြမ်းများ၊ လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများပေါ်တွင် အကောက်ခွန်ဖြစ်စေ၊ အခြားပြည်တွင်းအခွန်အကောက်များဖြစ်စေ၊ နှစ်မျိုးလုံးကိုဖြစ်စေ ကင်းလွတ်ခွင့် သို့မဟုတ် သက်သာခွင့် ပြုနိုင်သည်။

- (င) ပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ (၄) တွင် ကော်မရှင်သတ်မှတ်သည့် ဝေးလံခေါင်ပါးသော ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အဓိကအထောက်အကူပြုသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖြစ်ပါက ဝင်ငွေခွန်သက်သာခွင့်ကို သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ သင့်လျော်သော ကာလအထိ ခံစားခွင့်ဟု ပြဌာန်းသတ်မှတ်ထားပါသည်။ -
- (၁) အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးခြင်း၊
 - (၂) အခွန်သက်သာခွင့်ပေးခြင်း၊
 - (၃) အခွန်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အခြားခံစားခွင့်ပေးခြင်း၊
- (စ) ပုဒ်မ ၅၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) တွင် အစိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အစိုးရကဏ္ဍ၊ သမဝါယမကဏ္ဍ သို့မဟုတ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအမျိုးအစားတစ်ရပ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ငန်းစတင်သောနှစ်အပါအဝင် တစ်ဆက်တည်း သုံးနှစ်ကာလအထိ အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။
- (ဆ) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ (The Union of Myanmar Foreign Investment Law) ပုဒ်မ ၂၁ အရ ကင်းလွတ်ခွင့်နှင့် သက်သာခွင့်များကို ပုဒ်မခွဲ (က) မှ (ည) အထိ ပြဌာန်းထားပါသည်။ ကင်းလွတ်ခွင့်ကာလနှင့်ပတ်သက်၍ ပုဒ်မ ၂၁၊ ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း (သို့မဟုတ်) ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း တစ်ခုခုစတင်သော နှစ်အပါအဝင် တစ်ဆက်တည်း အနည်းဆုံး (၃) နှစ်အတွက် ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်၊ ထို့ပြင် နိုင်ငံတော်အတွက် အကျိုးကျေးဇူးရှိလျှင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့်လုပ်ငန်း၏ အောင်မြင်မှုပေါ် မူတည်၍ နောက်ထပ်သင့်လျော်သောကာလအတွက် ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် (သို့မဟုတ်) သက်သာခွင့်ပြုနိုင်သည်။ ပုဒ်မ ၂၁(ဇ) တွင် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းအလိုက် အထက်ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် (သို့မဟုတ်) သက်သာခွင့်ခံစားပြီး တစ်ဆက်တည်းနှစ်နှစ်အတွင်း အမှန်တကယ်ပေါ်ပေါက်သည့် အရှုံးငွေကို ယင်းသို့ အရှုံးပေါ်ပေါက်သည့်နှစ်မှစ၍ တစ်ဆက်တည်း သုံးနှစ်ကာလအထိ သယ်ယူခန့်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

ဝင်ငွေခွန်ပြန်အမ်းငွေ (Income Tax Refund)

၃၇။ ပုဒ်မ ၃၇၊ ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် မည်သည့်နှစ်အတွက်မဆို တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူက ပေးဆောင်ခဲ့သော (သို့မဟုတ်) ထိုသူအတွက် ပေးဆောင်ခဲ့သော အခွန်သည် ဤဥပဒေအရ အမှန်ပေးဆောင်အပ်သည့် အခွန်ငွေထက်ပိုနေကြောင်း ထိုသူက စည်းကြပ်မှုအဖွဲ့ထံသို့ အထောက်အထားပြသနိုင်လျှင် ထိုပိုငွေကို ပြန်ရခွင့်ရှိရမည်။ ထို့ပြင် စည်းကြပ်မှုအဖွဲ့က ယင်းသို့ပိုနေကြောင်း မိမိကိုယ်တိုင် တွေ့ရှိလျှင်လည်း ထိုပိုငွေကို သက်ဆိုင်ရာ အခွန်ထမ်းအား ပြန်အမ်းရမည်။ ပုဒ်မ ၃၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) တွင် ပြန်အမ်းငွေကို ထိုပြန်အမ်းငွေရရှိကြောင်း အကြောင်းကြားစာရရှိသည့်နေ့မှစ၍ တစ်နှစ်အတွင်းသာ တောင်းဆိုခွင့်ရှိစေရမည်။

အယူခံကိစ္စရပ်များ (Appeal)

ပထမအယူခံဝင်ခြင်း

၃၈။ ပုဒ်မ ၃၂၊ ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် အခွန်ထမ်းသည် စည်းကြပ်မှုအဖွဲ့ကချမှတ်သော မိမိနှင့် သက်ဆိုင်သည့် မည်သည့်အမိန့်ကိုမဆို မကျေနပ်လျှင် ပထမအယူခံအဖွဲ့ထံ စည်းမျဉ်းများဖြင့် ပြဌာန်းသည့် အတိုင်း အယူခံဝင်နိုင်သည်။ ပုဒ်မ ၃၂၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) တွင် အခွန်ထမ်းသည် အခွန်တောင်းခံလွှာ (သို့မဟုတ်) မိမိမကျေနပ်သည့်အမိန့်ကို ရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း အယူခံလွှာကို တင်သွင်းရမည်။ သို့ရာတွင် ထိုကာလအတွင်း အယူခံလွှာကို မတင်ခဲ့သည့်အတွက် လုံလောက်သောအကြောင်းရှိလျှင် အယူခံအဖွဲ့က ထိုကာလကုန်ဆုံးပြီးနောက် တင်သွင်းသည့်အယူခံလွှာကို လက်ခံနိုင်သည်။ ပုဒ်မ ၃၂၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) တွင် အယူခံဝင်လိုသည့် အခွန်ထမ်းသည် ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်ကို အကျေအလည်ပေးဆောင်ခြင်း (သို့မဟုတ်) အစိုးရက ဤကိစ္စအတွက် တာဝန်လွှဲအပ်သောအဖွဲ့သို့ လျှောက်ထား၍ ယင်းအခွန်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ထိုအဖွဲ့မှဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းပြုမှသာ ဤပုဒ်မအရ အယူခံခွင့်ရှိသည်။ ပုဒ်မ ၃၂၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) တွင် အယူခံမှုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရာ၌ အယူခံအဖွဲ့သည် အယူခံသူအား ပြောရေးဆိုခွင့်ပေးပြီးနောက် သင့်လျော်သည့်အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အခွန်ကို တိုးမြှင့်ရန် ရည်ရွယ်လျှင် အခွန်အယူခံသူအား မည်သည့်အတွက် ထိုသို့မတိုးသင့်ကြောင်း ချေပခွင့်ပြုရမည်။

ဒုတိယအယူခံဝင်ခြင်း

၃၉။ ပုဒ်မ ၃၃၊ ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် အယူခံအခွန်ထမ်း (သို့မဟုတ်) စည်းကြပ်မှုအဖွဲ့သည် ပထမ အယူခံအဖွဲ့က ချမှတ်သောအမိန့်ကို မကျေနပ်လျှင် ယင်းအမိန့်ရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၆၀) အတွင်း ဒုတိယအယူခံအဖွဲ့ထံ အယူခံဝင်နိုင်သည်။ ပုဒ်မ ၃၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) တွင် ဤပုဒ်မအရ အယူခံရာ၌ ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် ညွှန်းထားသည့် ရက်ပေါင်း (၆၀) အတွင်း အယူခံလွှာကို မတင်သွင်းလျှင် ထိုသို့ မတင်သွင်းခြင်း အတွက် လုံလောက်သော အကြောင်းရှိပါက ဒုတိယအယူခံအဖွဲ့သည် အယူခံလွှာကို လက်ခံနိုင်သည်။ ပုဒ်မ ၃၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) တွင် ဤပုဒ်မအရ အယူခံရာ၌ အယူခံလွှာကို ဒုတိယအယူခံအဖွဲ့ထံ ယင်းအဖွဲ့က သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း လိုက်နာပေးပို့ရမည်။ ထို့ပြင် အခွန်ထမ်းကအယူခံလျှင် အခကြေးငွေ ကျပ် ၁၀၀ ပေးသွင်းပြီးကြောင်း အထောက်အထားလည်း တပါတည်းပါရှိရမည်။ ပုဒ်မ ၃၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) တွင် ဒုတိယအယူခံအဖွဲ့သည် အယူခံတရားလိုနှင့် တရားပြိုင်တို့ကို ပြောရေးဆိုခွင့်ပေးပြီးနောက် ထို အယူခံနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သင့်လျော်သော အမိန့်များကို ချမှတ်ရမည်။ ပုဒ်မ ၃၃၊ ပုဒ်မခွဲ (င) တွင် ပုဒ်မ ၃၄ တွင် ပြဌာန်းထားသည့်အတိုင်းမှတစ်ပါး အယူခံမှုတွင် ဒုတိယအယူခံအဖွဲ့က ချမှတ်သည့် အမိန့်များသည် အပြီးအပြတ်ဖြစ်စေရမည်။

ဘဏ္ဍာနှစ်အလိုက် ဝင်ငွေခွန်ကောက်ခံရရှိမှုစာရင်း (Income Tax Collection in 5 years)

၄၀။ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် -

(ကျပ်သန်းပေါင်း)

စဉ်	ဘဏ္ဍာနှစ်	နိုင်ငံပိုင်	သမဝါယမ	ပုဂ္ဂလိက	စုစုပေါင်း
၁။	၂၀၀၄-၂၀၀၅	၆၇၅၅၂. ၈၃၆	၁၀၉. ၁၇၁	၂၈၀၆၅. ၁၈၇	၉၅၇၂၇. ၁၉၄
၂။	၂၀၀၅-၂၀၀၆	၁၀၆၅၅၄. ၇၉၂	၁၇၂. ၇၆၄	၃၈၂၇၆. ၄၆၂	၁၄၅၀၀၄. ၀၁၈
၃။	၂၀၀၆-၂၀၀၇	၂၀၃၇၈၇. ၂၃၇	၅၈၁. ၇၁၅	၅၅၇၁၆. ၈၃၆	၂၆၀၀၈၅. ၇၈၈
၄။	၂၀၀၇-၂၀၀၈	၂၅၁၉၁၉. ၅၂၈	၃၈၃. ၈၂၁	၈၁၈၃၆. ၅၇၄	၃၃၄၁၃၉. ၉၂၃
၅။	၂၀၀၈-၂၀၀၉	၂၉၅၈၄၈. ၇၆၀	၆၂၅. ၃၄၅	၁၂၆၁၂၁. ၅၉၁	၄၂၂၅၉၅. ၆၉၆

Tax Calender ဝင်ငွေနှင့်ပတ်သက်သည့်အချိန်ဇယား Tax Return File Due Date (Form Downloadable)

၄၁။ ပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ မည်သူမဆို ဝင်ငွေနှစ်အတွင်း ဝင်ငွေခွန်စည်းကြပ်ထိုက်သည့် စုစုပေါင်းဝင်ငွေရရှိလျှင် ထိုဝင်ငွေနှစ်အတွက် မိမိ၏ ဝင်ငွေကြေညာလွှာကို စည်းမျဉ်းများဖြင့် ပြဌာန်းထားသည့်အတိုင်း ဝင်ငွေနှစ်ကုန်ဆုံးပြီး (၃) လအတွင်း ပေးပို့ရမည်။ သို့ရာတွင် လစာခေါင်းစဉ်မှ ဝင်ငွေသာ ရရှိသူဖြစ်လျှင် ယင်းသို့ပေးပို့ရန်မလို။

၄၂။ နည်းဥပဒေ ၅(က) တွင် မည်သူမဆို အခြေပစ္စည်းတစ်ခု (သို့မဟုတ်) တစ်ခုထက်ပို၍ ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းခြင်းပြုလုပ်လျှင် ယင်းသို့ပြုလုပ်သည့် နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း တန်ဖိုး စုစုပေါင်းသည် အခွန်ပေးဆောင်ထိုက်သော တန်ဖိုးရှိသည့်အပြင် မြတ်စွန်းငွေရှိပါက ဝင်ငွေကြေညာလွှာကို မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ သက်ဆိုင်ရာအခြေပစ္စည်းရောင်းချ၊ လဲလှယ် သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းသည့်နေ့မှ တစ်လအတွင်း ပေးပို့ရမည်။ ထိုအခွန်ကို လစဉ် (သို့မဟုတ်) သုံးလတစ်ကြိမ် အရစ်ဖြင့် ပေးဆောင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

Advance Tax Payment Due Date (Form Downloadable)

၄၃။ ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ပုဒ်မ ၁၅ ပါအတိုင်း ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်သည် ထိုနှစ်အတွင်း မိမိရရှိမည့် စုစုပေါင်းဝင်ငွေကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်၍ ယင်းအပေါ်ကျသင့်သည့်အခွန်ဖြစ်ရမည်။ ထိုအခွန်ကို လစဉ် (သို့မဟုတ်) သုံးလတစ်ကြိမ် အရစ်ဖြင့်ပေးဆောင်ရမည်။ နှစ်စဉ် ဘဏ္ဍာနှစ်၏ မတ်လကုန်တွင် ကြိုတင်ခွန်ထမ်းဆောင်ရန် ကာလကုန်ဆုံးစေပါသည်။

Monthly Forms Downloadable

၄၄။ ပုဒ်မ ၁၅ အရ ဝင်ငွေရရှိသည့်အချိန်၌ အခွန်ပေးဆောင်ခြင်း၊ မည်သူမဆို နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခွန်စည်းကြပ်ထိုက်သော စုစုပေါင်းဝင်ငွေရရှိလျှင် ထိုသို့ဝင်ငွေရရှိချိန်၌ ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရန် တာဝန် ရှိစေရမည်။ ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်သည် ထိုနှစ်အတွင်းမိမိရရှိမည့် စုစုပေါင်းဝင်ငွေကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်၍ ယင်းအပေါ်ကျသင့်သည့် အခွန်ဖြစ်ရမည်။

Quarterly Return (Form Downloadable)

၄၅။ ကြိုတင်ခွန်ကို ဝင်ငွေနှစ်အတွင်း သုံးလတစ်ကြိမ် အရစ်များဖြင့် ပေးဆောင်ရပါမည်။ လစဉ် အရစ်များဖြင့် ပေးဆောင်ခွင့်မရှိပါ။ ပေးဆောင်ရမည့် ကြိုတင်ခွန်ပမာဏမှာ သက်ဆိုင်ရာနှစ်အတွက် နိုင်ငံတော်၏ ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းတွင် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းအတွက် ဝင်ငွေလျာထားပေးသည့် ပမာဏပင်ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ ယင်းရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းတွင် ဝင်ငွေခွန်လျာထားမှုကို ဖော်ပြရာ၌ “ကြိုတင်ပေးဆောင်ရန်အခွန်” နှင့် “ရိုးရိုးအခွန်” ဟု ခွဲခြားလျာထားမှုရှိလျှင် ကြိုတင်ပေးဆောင်ရန် အခွန်အတိုင်း အခွန်ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းတွင် ဝင်ငွေခွန် လျာထားပမာဏ ပြောင်းလဲမှုရှိလျှင် ယင်းပြောင်းလဲ လျာထားသည့်အတိုင်း အရစ်များကိုပြန်လည်၍ ကြိုတင်အခွန်ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းမှာ မူလခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်း၊ ပြုပြင်ပြီးခန့်မှန်းခြေ ငွေစာရင်းတို့ကို အရပြောင်းလဲမှုရှိလျှင် ဆောင်ရွက်ရန်ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။